

LASTEAEDADESKI ON ÕPPEAASTA ALANUD

Läinud nädalal toimus pidulik koosolek Võrumaa lasteaednikele. Nii nagu kooliõpetajadki, kogunevad ka lasteaednikud traditsiooni kohaselt igal aastal, et tähistada uue õppeaasta algust. Ehkki õpetajad ja lasteaiakasvatajad on ühtse haridussüsteemi töötajad, peetakse neid üksteisest eraldi. Arvan, et põhjendatult, sest enamik probleemide on siiski erinevad, kui kaastaste õpetamine välja arvata. Aga kaastaste klassse on meie rajooni lasteaedade juures veel 8, neist 5 linnas. Taval aastal on nende klasside arvu suurenemist veelgi ette näha.

Nõupidamisel märkis hariduskoondise juhataja Arvi Leosk, et ükskõik missuguse astme haridustöötajaid kuulata — kõik nad väidavad, et just nende tööloik on laste kasvatuses kõige tähtsam. Algkoolijuhid tõestavad, et algharidus on põhiline, mis lapse edaspidisel kujunemisel määravat osa etendab. Kõrgkoolide esindajad väidavad olulisemaks kõrghariduse tõhususe. Samamoodi rõhutas oma ettekandes rajooni hariduskoondise koolieelsele lasteasutusele nõunik Liili Pille alushariduse osatähtsust esmasel.

Ei ole niisugustes käsitlustes halba ühti. Küllap tõendab see omakorda, et iga koolipeerood, iga kasvatusperiood lapse elus on oluline ja omal ajal on igaüks neist astmetest järjepärane ka kõige olulisem.

Nii et vaidlused selle ümber, kumb on tähtsam, kool või lasteaed, peaksid küll üleaurused olema. Lasteaialapsel on tähtsam lasteaed, koolilapsel kool.

Ja ikka tuleme kokku ja kõneleme, et tööd lasteaia ei ole suudetud vääriiselt väärtustada (ei ka õpetajatööd, ehkki lasteaednikega võrreldes näib lugu parem olevat). Kes lapsevanematest eitaks, et tema laps on kõige kallim vara. Ometi näib olevat mõnikord suisa ükskõik, kelle hoolede oma kõige kallim usaldada. On ammu ilma tuntud tõsiasi, et lasteaednikke napib, et lasteaiapersonal, ka kokkadeisid, meditsiiniõdesid, koristajatädisid, üldse on puudu. Selline mõte, et lasteaia mõni meeseralhvaski töötada võiks, näib meile hoo-

pistükis absurdne. Aga kõik me tahame, et laps lasteaia areneks, õpiks, kujuneks... Mis tingimustes, kui lasteaia on vähemasti Võru rajoonis enamikus vananenud projektidega hooned, ka kohandatud elamud või muud majad; kui lasteaia töötajate haridustasemele ei ole pikki aastaid mingit tähelepanu omistatud. Võrumaa lasteaednikest on 58% keskeriharidusega, sealhulgas 48% erialase ettevalmistusega, 10% kõrgharidusega. Ega see nii väga väike protsent ehk olegi, kui mõelda, et lasteaednike palk on alla Liidu keskmise elatusmiinimumi, et töötingimused meie paljudes lasteasutustes on tagasihoidlikult öeldes kehvad, et töövahendid tuleb enamjaolt kasvatajatel enestel valmistada-muretseda jne., jne. Seepeale jääbki sageli üle imestada sellegi üle, et meie koolieelsetes lasteasutustes veel üleüldse nii palju toredaid ja häid inimesi leidub, kes kasvatajaametile au teevad.

Lisaks soovitudele alushariduse edendamise ja meie lasteasutuste praegusolukorrale hinnangu andmisele oli haridusnõunik Liili Pille ettekandes ka üks konkreetne ettepanek rajooni täitevkomiteele, mis saalisolijatelt tugeva aplausi teenis: vähendada rühmades laste arvu, sõimerühmades kuni 15 last, aiarühmades kuni 20 last. Alles siis saame kõnelda individuaalsest lähenemisest, iga lapse kui isiksuse arvestamisest.

Usun, et seekordsele nõupidamisele olid rajooni parimatest parimad lasteaednikud palutud ja seetõttu olid väga omal kohal lilled, mis neile kingiti, autasud ja tänukirjad, mis jagati. Kasvataja-metoodiku nimetust kannavad nüüdsest Võru IV Lastepäevakodu vanemkasvataja Anita Hiide ja Võru kolhoosi lpk kasvataja Linda Kivioja.

Nagu Võrumaal kombeks (nii ei ole mitte igal pool), võeti ka seekord pidulikult lasteaednike perre vastu uusi kasvatajaid, tutvustati uusi lastepäevakodude juhatajaid. Meenutame Lastepäevakodu uus juhataja on nüüdsest Svetlana Kozlova, Obinitza sovhoosi las-

tepäevakodu juhataja on Svetlana Pisukova. Täiendust lasteaednikele said Võru 8. Lastepäevakodu, Sõmerpalu Lastepäevakodu ja Võru Lastesõim.

Kui lilleõisi kõikidele ei jalkunud, siis häid soove ja tervitusi jagus ka neile, kes sel päeval «Kandle» saali ei mahtunud. Tervitusteogramm saabus naabritelt, Aluksne lasteaednikelt.

Kõrvadele ja hingelegi mõnusalt, kui mitte otse öelda, et professionaalselt, kõlasid Elvira Variku naisansambli «Viisivõru» lauldud laulud. Seda meeldivat, et selles ansamblis laulavad laste muusikakasvatajad-muusikaõpetajad.

Ja lapsed ise ka olid oma kasvatajaid tervitamas. Võru IV Lastepäevakodu mudilased muusikakasvataja Karin Jõksi ja vanemkasvataja Anita Hiide juhendamisel esinesid südilt. Nende tublidust märkis ära partei rajoonikomitee esimene sekretär Jaan Haga, öeldes end headmeelt tundvat, kuuldes lavalt mudilaste suust võru keelt, Võrumaa oma keelt, mis ainult põlvest põlve edasi kantuna saab kestma jääda. Ja seda keelt ei tohi häbeneda, kõnelemata keelamisest, nagu aastaid tagasi koolides pahatihti ette tuli.

«Kasvatajatest on oleb mitte just kõik, aga väga palju», ütles L. Pille. Lapsed öeldakse olevat kodu peegel. Kui rohkem kui poole päevast veedab laps lasteaia, eks peegeldu siis seegi päevane kodu suuremal või vähemal määral, suuremate või väiksemate eranditega...

Lasteaednike nõupidamisest võtsid osa ka Põlva rajooni hariduskoondise nõunik Malle Metsis ja Pärnu IX Lastepäevakodu vanemkasvataja Maret Põlluste. Viimane kõneles üldõpetusest lasteaedades.

Head soovid on soovitud ja lasteaedades argielu alanud. Teoorias võib ju kõik iluski olla, praktika läheb oma rada.

Kui kasvatajatel jääks rohkem aega kasvatussega tegelda ja mitte end killustada olme- ja majandusmuredele, siis ehk saaksime ka kõnelda tähelepanuväärsest uue aasta algusest lasteaedades.

MAIRE KRIIS